

Begrijpend lezen

Opgavenboekje Speciaal M6M7

zeker weten

1

Taak 1

Voorbeeld

- 1 Het viel niet mee in de prehistorie. Alleen al om iets te eten moest er een dier
2 worden gevangen en geslacht, de botten moesten worden gebroken, de vacht
3 verwijderd en het vlees moest in stukken worden gesneden. Dat is niet makkelijk
4 zonder mes. Maar ijzer was nog niet bekend.
- 5 De eerste werktuigen die gevonden zijn, waren van steen. De mensen sloegen van
6 ronde stenen stukken af en gebruikten de stenen als mes. Dat was nog eens een
7 uitvinding! In de loop van de tijd zijn de werktuigen verder ontwikkeld, scherper
8 gemaakt en kleiner geworden.
- 9 Er werd ook gereedschap van de botten van dieren gemaakt. Waarschijnlijk kwam
10 iemand op dat idee toen hij de resten van de maaltijd weggooide. Zo zijn er
11 harpoenen gevonden om te vissen, speren om te jagen en zelfs naalden om te
12 naaien.

V1 Welke titel past het **best** boven deze tekst?

- A** Gereedschap in de prehistorie
- B** Handige uitvinding
- C** Overleven in de prehistorie
- D** Werktuigen van botten

V2 Lees regel 9.

Daar staat: *Er werd ook gereedschap van de botten van dieren gemaakt.*

Waar in de tekst staat waar dit gereedschap voor gebruikt werd?

- A** In: *De mensen ... als mes.* (regel 5 en 6)
- B** In: *In de ... kleiner geworden.* (regel 7 en 8)
- C** In: *Waarschijnlijk kwam ... maaltijd weggooide.* (regel 9 en 10)
- D** In: *Zo zijn... te naaien.* (regel 10 t/m 12)

Ga door op de volgende bladzijde.

1 Scheurende oma's

2 Door: Diana van der Ham

3 Wat een enorm lawaai en wat een rook!

4 Op de Oude Markt in Haarlem staan ruim 60 oldtimers te ronken. En daarop zitten
5 geen jonge stoere mannen of vrouwen, maar oma's! De gemiddelde leeftijd is 62
6 jaar.

7 Mevrouw Otjes komt uit Rotterdam en is 68 jaar. Zij vertelt: "We zijn uitgenodigd
8 door een motorclub. Die wil met deze actie in het wereldrecordboek komen. Ik vind
9 het reuze spannend."

10 Ook Mevrouw van Dijk, 61 jaar, uit Amsterdam glundert helemaal: "De club heeft
11 al een keer geprobeerd om met zoveel mogelijk oma's op een oude motor in het
12 wereldrecordboek te komen. Dat was toen mislukt."

13 "Maar nu moet het lukken," zegt de voorzitter van de motorclub.

14 Dat is nog even afwachten want een strenge jury bepaalt of ze met deze actie een
15 nieuw wereldrecord hebben gehaald.

16 In de tussentijd rijden de oude dames nog een rondje door Haarlem op hun 'ouwe
17 beestjes'.

1 Hoe oud zijn de oma's gemiddeld?

- A** gemiddeld zo'n 60 jaar
- B** gemiddeld zo'n 61 jaar
- C** gemiddeld zo'n 62 jaar
- D** gemiddeld zo'n 68 jaar

2 Lees regel 7 t/m 13.

Daar staat: *Mevrouw Otjes ... de motorclub.*

Wat is de actie voor het nieuwe wereldrecord?

- A** Op een motor door Haarlem rijden.
- B** Ruim 60 oude motoren op de Grote Markt laten ronken.
- C** Van Rotterdam naar Haarlem op de motor rijden.
- D** Zoveel mogelijk oma's op een oude motor laten rijden.

3 Wat is een oldtimer?

- A een oude markt
- B een oude motor
- C een oude oma
- D een oud jurylid

4 In welke zin staat een mening?

- A In: *We zijn uitgenodigd door een motorclub.* (regel 7 en 8)
- B In: *Die wil met deze actie in het wereldrecordboek komen.* (regel 8)
- C In: *Ik vind het reuze spannend.* (regel 8 en 9)
- D In: *Dat was toen mislukt.* (regel 12)

5 Waar gaat de tekst **vooral** over?

- A over een actie voor een nieuw wereldrecord
- B over een oma uit Rotterdam op de motor
- C over lawaai en rook
- D over motorrijden in Haarlem

Ga door op de volgende bladzijde.

1 Meester Iep zit aan zijn bureau voor het kleine zolderraam en staart naar buiten.
2 Het is een grauwe dag, regendruppels trekken grillige sporen over het glas. Zo grijs
3 als het buiten is, zo grijs voelt meester Iep zich van binnen.
4 Niet omdat morgen de vakantie is afgelopen. Nee, daar verheugt meester Iep zich
5 juist heel erg op. Hij is benieuwd naar de nieuwe kinderen en hij heeft al een
6 prachtig verhaal uitgezocht om mee te beginnen. Maar ... dit wordt wel zijn laatste
7 jaar! Nog even, en dan moet meester Iep met pensioen. Dan zal hij voortaan alleen
8 zijn, hier, in zijn stille huis.
9 Tja, een vrouw en kinderen ... daar is hij eenvoudig nooit aan toegekomen. Hij had
10 het altijd veel te druk met zijn school. De kinderen dáár zorgden er wel voor dat hij
11 zich nooit eenzaam voelde. Altijd was hij aan het organiseren. Schoolkampen,
12 musicals, ouderavonden, voorleeswedstrijden ... Zijn collega's, die wél getrouwd
13 waren, hadden daarvoor veel minder tijd.
14 "O, laat dat maar aan Iep over," zeiden ze, als er weer eens iets moest worden
15 geregeld, "dan komt het dik voor mekaar." En dat was zo.
16 Nog een jaar, denkt meester Iep, en dan heb ik op school ineens niks meer te
17 zoeken. Iemand anders pikt mijn lokaal in. Een mooi lokaal, lekker licht met veel
18 ruimte. Ze halen mijn platen van de muur, zetten de tafels anders. Misschien
19 kieperen ze de planten wel in de vuilnisbak, niet iedereen houdt van cactussen,
20 zoals ik. En moet ik ze dat kwalijk nemen? Ik heb precies hetzelfde gedaan, toen ik
21 hier begon ...
22 Meester Iep moet opeens vreselijk niezen. Niet alleen van ontroering hoor, heus
23 niet. Meester Iep heeft last van hooikoorts, van het kleinste stuifje kan hij een
24 niesbui krijgen. Maar soms heeft hij er meer last van dan normaal.
25 Ik zou toch willen, denkt hij nadat hij een pilletje heeft genomen, dat er iets van
26 mij achter blijft op school. Een of ander aandenken, een soort monument.
27 Meteen schudt hij zijn hoofd. Wat een verbeelding zeg! Moeten ze soms een
28 standbeeld voor hem oprichten? Dan zou het hele schoolplein vol staan met die
29 dingen, want er zijn al zovél meesters en juffrouwen vertrokken. Een standbeeld,
30 nee, dat is te veel eer. Een schilderij misschien, met zijn portret?
31 Meester Iep grinnikt. De kinderen zouden wel weten waar ze liever tegenaan
32 keken. Zo'n schoonheid vindt hij zichzelf niet meer, met zijn kalende hoofd en zijn
33 rimpels. Nee, dat kan hij de school niet aandoen. Hij moet zich er maar bij
34 neerleggen. Over een jaar is hij gewoon weg, foetsie, fffft ... nog geen schaduw zou
35 er van hem overblijven.
36 Meester Iep zucht en kijkt de zolderkamer rond, zijn werkkamer zagezegd. Die
37 hangt vol foto's van alle groepen en klassen die hij in de afgelopen dertig jaar heeft
38 gehad. Hij heeft er ook zijn eigen 'museum', een open kast met de gekste spullen.
39 Allemaal gekregen van de kinderen, ooit. Poppetjes van klei, tekeningen, briefjes.
40 Maar ook een vogelnestje en een pauwenveer, een punnikdraad van wel drie
41 meter, een schelpenketting, een melktand in een doosje. Zijn schatten, nooit zou
42 hij er afstand van doen. Meester Iep weet ook nog precies welk kind bij welke schat
43 hoort, ook al heeft hij sommige dingen al meer dan twintig jaar in zijn bezit.
44 Dan krijgt meester Iep een idee. Een lumineus idee.
45 Hij rent de trap af, haakt de aanhanger achter zijn auto en rijdt naar de eerste de

46 beste doe-het-zelf-zaak in de buurt. Als hij een uurtje later thuiskomt, twinkelen
 47 zijn ogen als vanouds. Hij zal er iets van maken, van dat laatste jaar!
 48 Het is een mooi, klein groepje, de nieuwe groep zeven. Zestien kinderen, acht
 49 jongens en acht meisjes. Meester Iep heeft het wel anders meegemaakt. Groepen
 50 van vijftig heeft hij gehad, vijftig kinderen op elkaar gepakt in één lokaal, als
 51 kippen in een legbatterij. Heel normaal was dat destijds, geen mens die ertegen
 52 protesteerde. Niet dat het nu gemakkelijker is met die kleine groepjes. Een kleine
 53 groep van nú geeft drie keer zoveel drukte als zo'n grote groep van toen.
 54 Net nog kreeg hij zomaar een demonstratie streetdance van de meiden in zijn klas.
 55 En Kassie had een rapnummer uitgevoerd, zelfbedacht en geschreven! Nou, zoiets
 56 was dertig jaar geleden ondenkbaar. "Ja meester, nee meester", meer kreeg je er
 57 toen niet uit!
 58 Wat wel hetzelfde is gebleven? De kinderen zijn altijd van zijn verhalen blijven
 59 houden. Verhalen over roofridders en kastelen, over nomaden in de woestijn, of
 60 over verstekelingen op een piratenschip ... Verhalen waar je lekker met z'n allen
 61 naar kunt luisteren. Daar kan geen computer tegenop.

6 Welke titel past het **best** boven dit verhaal?

- A Een standbeeld voor meester Iep
- B Het laatste schooljaar voor meester Iep
- C Meester Iep heeft hooikoorts
- D Meester Iep is met pensioen

7 In welke zin staat een mening?

- A In: *Het is een grauwe dag, regendruppels trekken grillige sporen over het glas.* (regel 2)
- B In: *Dan zal hij voortaan alleen zijn, hier, in zijn stille huis.* (regel 7 en 8)
- C In: *Dan zou het hele schoolplein vol staan met die dingen, want er zijn al zoveel meesters en juffrouwen vertrokken.* (regel 28 en 29)
- D In: *Zo'n schoonheid vindt hij zichzelf niet meer, met zijn kalende hoofd en zijn rimpels.* (regel 32 en 33)

8 Lees regel 16 t/m 21.

Daar staat: *Nog een ... hier begon ...*

Wie bedoelt de schrijfster met ze? (regel 18)

- A de nieuwe leerlingen van groep 7
- B de nieuwe leraar of lerares van groep 7
- C de ouders van de leerlingen
- D de schoonmaakster van de school

Ga door op de volgende bladzijde.

Let op: Hieronder staat nog een keer de tekst bij opgave 6 t/m 12.

Je hoeft dus niet terug te bladeren.

1 Meester Iep zit aan zijn bureau voor het kleine zolderraam en staart naar buiten.
2 Het is een grauwe dag, regendruppels trekken grillige sporen over het glas. Zo grijs
3 als het buiten is, zo grijs voelt meester Iep zich van binnen.
4 Niet omdat morgen de vakantie is afgelopen. Nee, daar verheugt meester Iep zich
5 juist heel erg op. Hij is benieuwd naar de nieuwe kinderen en hij heeft al een
6 prachtig verhaal uitgezocht om mee te beginnen. Maar ... dit wordt wel zijn laatste
7 jaar! Nog even, en dan moet meester Iep met pensioen. Dan zal hij voortaan alleen
8 zijn, hier, in zijn stille huis.
9 Tja, een vrouw en kinderen ... daar is hij eenvoudig nooit aan toegekomen. Hij had
10 het altijd veel te druk met zijn school. De kinderen dáár zorgden er wel voor dat hij
11 zich nooit eenzaam voelde. Altijd was hij aan het organiseren. Schoolkampen,
12 musicals, ouderavonden, voorleeswedstrijden ... Zijn collega's, die wél getrouwd
13 waren, hadden daarvoor veel minder tijd.
14 "O, laat dat maar aan Iep over," zeiden ze, als er weer eens iets moest worden
15 geregeld, "dan komt het dik voor mekaar." En dat was zo.
16 Nog een jaar, denkt meester Iep, en dan heb ik op school ineens niks meer te
17 zoeken. Iemand anders pikt mijn lokaal in. Een mooi lokaal, lekker licht met veel
18 ruimte. Ze halen mijn platen van de muur, zetten de tafels anders. Misschien
19 kieperen ze de planten wel in de vuilnisbak, niet iedereen houdt van cactussen,
20 zoals ik. En moet ik ze dat kwalijk nemen? Ik heb precies hetzelfde gedaan, toen ik
21 hier begon ...
22 Meester Iep moet opeens vreselijk niezen. Niet alleen van ontroering hoor, heus
23 niet. Meester Iep heeft last van hooikoorts, van het kleinste stuifje kan hij een
24 niesbui krijgen. Maar soms heeft hij er meer last van dan normaal.
25 Ik zou toch willen, denkt hij nadat hij een pilletje heeft genomen, dat er iets van
26 mij achter blijft op school. Een of ander aandenken, een soort monument.
27 Meteen schudt hij zijn hoofd. Wat een verbeelding zeg! Moeten ze soms een
28 standbeeld voor hem oprichten? Dan zou het hele schoolplein vol staan met die
29 dingen, want er zijn al zovél meesters en juffrouwen vertrokken. Een standbeeld,
30 nee, dat is te veel eer. Een schilderij misschien, met zijn portret?
31 Meester Iep grinnikt. De kinderen zouden wel weten waar ze liever tegenaan
32 keken. Zo'n schoonheid vindt hij zichzelf niet meer, met zijn kalende hoofd en zijn
33 rimpels. Nee, dat kan hij de school niet aandoen. Hij moet zich er maar bij
34 neerleggen. Over een jaar is hij gewoon weg, foetsie, fffft ... nog geen schaduw zou
35 er van hem overblijven.
36 Meester Iep zucht en kijkt de zolderkamer rond, zijn werkkamer zogezegd. Die
37 hangt vol foto's van alle groepen en klassen die hij in de afgelopen dertig jaar heeft
38 gehad. Hij heeft er ook zijn eigen 'museum', een open kast met de gekste spullen.
39 Allemaal gekregen van de kinderen, ooit. Poppetjes van klei, tekeningen, briefjes.
40 Maar ook een vogelnestje en een pauwenveer, een punnikdraad van wel drie
41 meter, een schelpenketting, een melktand in een doosje. Zijn schatten, nooit zou
42 hij er afstand van doen. Meester Iep weet ook nog precies welk kind bij welke schat
43 hoort, ook al heeft hij sommige dingen al meer dan twintig jaar in zijn bezit.
44 Dan krijgt meester Iep een idee. Een lumineus idee.
45 Hij rent de trap af, haakt de aanhanger achter zijn auto en rijdt naar de eerste de

46 beste doe-het-zelf-zaak in de buurt. Als hij een uurtje later thuiskomt, twinkelen
47 zijn ogen als vanouds. Hij zal er iets van maken, van dat laatste jaar!
48 Het is een mooi, klein groepje, de nieuwe groep zeven. Zestien kinderen, acht
49 jongens en acht meisjes. Meester Iep heeft het wel anders meegemaakt. Groepen
50 van vijftig heeft hij gehad, vijftig kinderen op elkaar gepakt in één lokaal, als
51 kippen in een legbatterij. Heel normaal was dat destijds, geen mens die ertegen
52 protesteerde. Niet dat het nu gemakkelijker is met die kleine groepjes. Een kleine
53 groep van nú geeft drie keer zoveel drukte als zo'n grote groep van toen.
54 Net nog kreeg hij zomaar een demonstratie streetdance van de meiden in zijn klas.
55 En Kassie had een rapnummer uitgevoerd, zelfbedacht en geschreven! Nou, zoiets
56 was dertig jaar geleden ondenkbaar. "Ja meester, nee meester", meer kreeg je er
57 toen niet uit!
58 Wat wel hetzelfde is gebleven? De kinderen zijn altijd van zijn verhalen blijven
59 houden. Verhalen over roofridders en kastelen, over nomaden in de woestijn, of
60 over verstekelingen op een piratenschip ... Verhalen waar je lekker met z'n allen
61 naar kunt luisteren. Daar kan geen computer tegenop.

9 Lees regel 33 en 34.

Daar staat: *Hij moet zich er maar bij neerleggen.*

Waar moet meester Iep zich maar bij neerleggen?

- A** Dat er geen schilderij met zijn portret op school komt te hangen.
- B** Dat er niets van hem op school achterblijft als hij met pensioen gaat.
- C** Dat hij niet zo'n schoonheid meer is.
- D** Dat hij nog een jaar moet werken.

10 Waarom is meester Iep zo trots op zijn schatten?

- A** Omdat hij er zijn werkkamer mee heeft opgevulld.
- B** Omdat hij er zo hard voor heeft gewerkt.
- C** Omdat hij ze al heel lang heeft.
- D** Omdat hij ze ooit van zijn leerlingen heeft gekregen.

Ga door op de volgende bladzijde.

Let op: Opgave 11 en 12 horen bij de tekst op pagina 8 en 9.

- 11** Lees regel 48 t/m 53.
Daar staat: *Het is ...van toen.*

Waarom vergelijkt de schrijfster de kinderen in een klas met kippen in een legbatterij?

- A** Omdat de kinderen het er niet leuk vonden.
- B** Omdat de kinderen met zo veel waren.
- C** Omdat de kinderen zo druk deden.
- D** Omdat de kinderen zo veel lawaai maakten.

- 12** Lees regel 58 t/m 61.
Daar staat: *Wat wel ... computer tegenop.*

Welke zin is zeker waar volgens het verhaal?

- A** De leerlingen van meester Iep werken veel met de computer.
- B** De verhalen van meester Iep zijn leuker dan computerspelletjes.
- C** Meester Iep heeft al jaren een computer in de klas.
- D** Meester Iep houdt niet van computers.

1 **Op avontuur**

- 2 Oog in oog staan met olifanten en leeuwen tijdens een spannende safari?
3 Snorkelen te midden van kleurige vissen? Deinen door de woestijn op de rug van
4 een kameel of een dromedaris?
- 5 Speciaal voor avontuurlijke ouders met kinderen bieden wij actieve reizen naar
6 bijzondere bestemmingen wereldwijd!
- 7 Ga met ons op reis en kom terug met onvergetelijke herinneringen aan de natuur,
8 de cultuur, de mensen en het avontuur.

13 Voor wie is deze tekst **vooral** bedoeld?

- A voor gezinnen
- B voor jongeren
- C voor kinderen
- D voor ouderen

14 Lees regel 2 t/m 4.
Daar staat: *Oog in ... een dromedaris?*

Wat maakt dit stukje **vooral** duidelijk?

- A Dat de reisbestemmingen avontuurlijk zijn.
- B Dat de reisbestemmingen gevaarlijk zijn.
- C Dat de reisbestemmingen onbekend zijn.
- D Dat de reisbestemmingen vergelijkbaar zijn.

15 Wat wil de schrijver **vooral** duidelijk maken met de tekst?

- A Hij wil de lezer een spannend verhaal vertellen.
- B Hij wil de lezer informatie geven over reizen.
- C Hij wil de lezer overhalen om een reis te boeken.
- D Hij wil de lezer waarschuwen voor verre reizen.

16 Waar kun je deze tekst tegenkomen?

- A in een aardrijkskundeboek
- B in een avonturenboek
- C in een encyclopedie
- D in een reisfolder

Ga door op de volgende bladzijde.

1 De brief

2 Je hoort de post op de deurmat vallen. Kijk je dan ook direct of er een brief voor jou
3 bij is? Het zal niet meer zo vaak gebeuren nu bijna iedereen e-mail heeft. Misschien
4 wordt een brief krijgen weer net zo bijzonder als vroeger.

5 Meer dan 4000 jaar geleden zou de eerste brief al zijn verstuurd. Niemand weet
6 wanneer dat precies is gebeurd. De Chinezen beweren dat de allereerste
7 liefdesbrief door een Chinees is verstuurd. Op welke manier is onbekend, er waren
8 toen nog geen postbodes. De eerste bezorgers gingen pas zo'n 3500 jaar geleden
9 aan het werk. Dat waren Egyptische koeriers.

10 In de Middeleeuwen stond het record snelle postbezorging op naam van de Inca's.
11 Speciaal getrainde lopers liepen een estafette met de post. Deze chasquis liepen
12 twee kilometer en werden dan weer afgelost door andere lopers die de post weer
13 verder brachten. Op die manier konden ze binnen één dag meer dan 350 kilometer
14 afleggen voor de postbezorging!

15 In de zestiende eeuw werden pas in Europa de eerste postdiensten opgezet. In die
16 tijd moest de ontvanger nog voor de brief betalen. Pas sinds 1840 wordt met
17 postzegels gewerkt. Dit is een uitvinding van de Britten.

- 17** Lees regel 10 t/m 14.
Daar staat: *In de ... de postbezorging!*

Wat zijn *chasquis*?

- A** brieven
- B** Chinezen
- C** estafettes
- D** lopers

- 18** Welk stukje gaat **niet** over de geschiedenis van de brief?

- A** *Je hoort ... als vroeger.* (regel 2 t/m 4)
- B** *Meer dan ... Egyptische koeriers.* (regel 5 t/m 9)
- C** *In de ... de postbezorging!* (regel 10 t/m 14)
- D** *In de ... de Britten.* (regel 15 t/m 17)

19 Hoe zal de tekst verder gaan?

- A** Binnenkort zijn alle postkantoren gesloten.
- B** De postbode bezorgt de post om de twee dagen.
- C** Postzegels worden steeds duurder.
- D** Tegenwoordig worden er steeds meer e-mails gestuurd.

20 Waar gaat de tekst **vooral** over?

- A** Over de eerste brief.
- B** Over de geschiedenis van de e-mail.
- C** Over de geschiedenis van de post.
- D** Over snelle postbezorging.

Einde van deze taak.

2

Taak 2

Voorbeeld

Hoe groeien pinda's?

Walnoten groeien aan walnotenbomen, kokosnoten aan kokospalmen en hazelnoten groeien aan hazelaars. Alle noten groeien aan bomen. Dus drie keer raden hoe pinda's groeien. Ook aan een boom natuurlijk. 1
Pinda's zijn namelijk geen noten, maar peulvruchten. Dus net als linzen, erwten en bonen groeien ze aan kleine plantjes, en niet aan bomen.

Maar het leukst is de manier waarop de pindaplant groeit. Die is namelijk heel bijzonder. De pindaplant groeit en krijgt bloemen, net als gewone planten. Maar daarna groeit er uit de bloem een lange stengel. Die bloemstengel groeit niet omhoog, maar naar beneden. Na ruim een week boort hij zich zelfs de grond in. En pas daar beginnen aan de bloemstengel doppen met pinda's te groeien. Pinda's groeien dus ondergronds: daarom worden ze soms ook aardnoten genoemd. Waarschijnlijk groeit de plant zo 2. Zo worden ze niet opgegeten door vogels en andere dieren.

V1 Wat past het **best** op plaats 1?

- A** Dat is toch logisch.
- B** En dat klopt ook.
- C** Goed geraden!
- D** Maar dat klopt niet!

V2 Wat past het **best** op plaats 2?

- A** omdat de pinda's dan langer vers blijven
- B** omdat de pinda's in het donker beter groeien
- C** om de mooiste pinda's te krijgen
- D** om de pinda's te beschermen

Ga door op de volgende bladzijde.

1 Windkracht 20

2 Een keer per jaar komen de mensen van de Wegenwacht bij elkaar.
3 Het is er heel gezellig. Ze leren dan van alles over nieuwe auto's.
4 En de nodige tips en trucs worden uitgewisseld.
5 Luister maar mee naar Gijsbert en onthoud zijn tips!
6 "Sta ik op een parkeerplaats langs de snelweg, stopt er een auto naast mij. De
7 deuren zwaaien open en een vrouw rent naar de kofferbak: "Hij is weg!" Een
8 minuut later komt er een jongetje naar mij toe: "Meneer, ik heet Jasper. Kunt u mij
9 helpen? Ik ben mijn cavia kwijt. Hij zat in de kofferbak, maar we hoorden opeens
10 getrippel. Toen zijn we gestopt. Hij heeft een gat in de schoenendoos geknaagd.
11 Mijn cavia is nu weg!"
12 "Hij kan nooit ver weg zijn", reageer ik. "Misschien zit hij onder de achterstoelen?"
13 Ik klap de stoel omhoog. "Daar is hij." Maar nu rent de cavia onder de voorstoel
14 door. Ik graai met mijn hand. De cavia vlucht verder, zo onder het dashboard. Dit
15 wordt lastig. "Straks gaat hij nog aan de bedrading knagen!", roept de moeder.
16 De cavia is niet meer te zien. Met mijn zaklamp schijn ik onder het dashboard.
17 Opeens zie ik twee rode oogjes flitsen. Die zit diep weg. Ik krijg een idee. Misschien
18 kan ik met de perslucht van de Wegenwacht de cavia eruit blazen. Dus: slang erbij,
19 windkracht 20 erop en flits! Daar is hij weer. "Jasper, pak hem!", roep ik. Hebbes.
20 Jasper heeft de cavia. Hij voelt het hartje bonzen. "Maar waar stop ik hem nu in?
21 Die schoenendoos is niet zo'n goed plan." "Wacht, ik heb nog wel een schone
22 poetslap", zeg ik tegen Jasper. "Hij moet maar even op schoot. Of kan hij in je
23 jaszak? Beter zou natuurlijk in een kooi zijn."

6 Met welke zin eindigt de inleiding?

- A** Met: *Een keer per jaar komen de mensen van de Wegenwacht bij elkaar.* (regel 2)
- B** Met: *Ze leren dan van alles over nieuwe auto's.* (regel 3)
- C** Met: *En de nodige tips en trucs worden uitgewisseld.* (regel 4)
- D** Met: *Luister maar mee naar Gijsbert en onthoud zijn tips!* (regel 5)

7 Lees regel 4 nog een keer.

Daar staat: *En de nodige tips en trucs worden uitgewisseld.*

Welke truc wordt op deze bijeenkomst uitgewisseld?

- A** de truc met de perslucht
- B** de truc met de poetslap
- C** de truc met de schoenendoos
- D** de truc met de zaklamp

- 8 Hoe wisten moeder en Jasper dat de cavia niet meer in de schoenendoos zat?
- A Ze hoorden de cavia knagen.
 - B Ze hoorden de cavia trippelen.
 - C Ze zagen een gat in de schoenendoos.
 - D Ze zagen hem onder de achterstoelen.
- 9 Welke tip zal Gijsbert aan de andere mensen van de Wegenwacht gegeven hebben?
- A Dieren moeten altijd in een kooi vervoerd worden.
 - B Dieren moeten nooit in de auto meegenomen worden.
 - C Je kunt je huisdier het best in je jaszak stoppen.
 - D Je kunt je huisdier het best op je schoot nemen.

Ga door op de volgende bladzijde.

1 Koop het nu!

2 Zet de tv, de radio of de computer maar aan en je hoort of ziet ze: reclames.

3 Een reclame voor shampoo, een reclame voor een wasmiddel, voor auto's of
4 verzekeringen. Voor alles is er wel een advertentie.

5 Een spot op de tv, radio of internet is bedoeld om mensen iets te laten kopen. De
6 reclamemakers proberen je over te halen om dit ene product te kopen.

7 "Dit wasmiddel wast nog schoner", of "deze saus is het lekkerst".

8 Maar is dit allemaal wel waar? Mogen mensen die reclames maken zomaar alles
9 zeggen? Nee, dat mag niet. Reclamemakers moeten zich houden aan strenge
10 regels. Die regels zijn een soort spelregels bij het maken van reclame.

11 Dat betekent bijvoorbeeld dat ze niet mogen liegen in een commercial. Of zeggen
12 dat een ander product slecht is. Ze mogen andere mensen niet beledigen of pijn
13 doen. Als ze dat wel doen, mag je een klacht indienen bij de Reclame Code
14 Commissie. Deze mensen zoeken uit of een reclame mag of juist niet. Als het
15 reclamespotje mensen beledigt, dan wordt de reclame verboden. Soms verdwijnt
16 een spotje dan van de tv, radio of internet.

10 Wie bepaalt of een reclame uitgezonden mag worden?

- A** de mensen die reclames kijken
- B** de mensen van de tv, radio en internet
- C** de Reclame Code Commissie
- D** de reclamemakers

11 Welk ander woord betekent **niet** hetzelfde als reclame?

- A** een advertentie
- B** een commercial
- C** een product
- D** een spotje

12 Wat kan de reden zijn dat een reclame plotseling verdwijnt, volgens de tekst?

- A** Als de Reclame Code Commissie zegt dat de reclame niet mag.
- B** Als de reclame iedereen aan het lachen maakt.
- C** Als een reclame al lang op de tv, radio of internet is.
- D** Als er veel mensen zijn die het product niet kopen.

13 In welk stukje staat wat de reclamemakers willen met hun spotje?

- A** In: *Zet de ... ze: reclames.* (regel 2)
- B** In: *Een reclame ... een advertentie.* (regel 3 en 4)
- C** In: *Een spot ... te kopen.* (regel 5 en 6)
- D** In: *Dit wasmiddel ... of internet.* (7 t/m 16)

14 Waarom is de titel *Koop het nu!*?

- A** Omdat dat de spreuk van de Reclame Code Commissie is.
- B** Omdat het product er morgen misschien niet meer is.
- C** Omdat je dat vaak in een reclame hoort.
- D** Omdat je iets gaat kopen als je deze tekst leest.

Ga door op de volgende bladzijde.

1 **Acteur**

2 Je bent beroemd, je foto staat in alle tijdschriften en je moet de hele dag
3 handtekeningen uitdelen. De mensen op straat zeggen: “Dat is-ie nou!” Je weet
4 natuurlijk best dat niet elke acteur succesvol is en beroemd wordt, maar toch wil je
5 graag filmster of televisieberoemdheid worden. Je kunt natuurlijk ‘ontdekt’
6 worden, maar de kans is groter dat je gewoon een toneelopleiding moet volgen.
7 En als die achter de rug is, krijg je misschien je eerste rol.
8 ’s Ochtends kom je in de studio of ‘op locatie’, dat is de plek waar gefilmd wordt. Je
9 gaat zitten wachten tot je aan de beurt bent voor make-up en kleding. Intussen
10 lees je je tekst nog eens door en je ziet hoeveel mensen er al druk bezig zijn.
11 Cameramensen, belichters, geluidstechnici, decorbouwers, mensen die broodjes
12 smeren ...
13 Als er in een studio wordt gefilmd, kijk je verbaasd naar het decor: rare halve
14 kamers en zalen waarvan alleen de kant die in beeld komt er echt uit ziet.
15 Kartonnen en blikken dingen die er in beeld uitzien als van hout of zilver ...
16 Als dan eindelijk de opnamen beginnen, kan het gebeuren dat een acteur of actrice
17 zich wel twintig keer vergist. Of er komt een verkeerd geluid tussendoor, of er valt
18 iets om terwijl de opname bezig is. Dan begint alles gewoon opnieuw, net zolang
19 tot het goed is.
20 Je ontdekt wat een raar vak het eigenlijk is: vier of vijf mensen staan te spelen,
21 terwijl er zo’n twintig omheen lopen. Een stuk waaraan een paar dagen is gewerkt,
22 wordt in een half uur uitgezonden. Maar als een toneelstuk opgevoerd wordt in
23 een theater, zorg je ervoor dat het publiek een prettige avond heeft, of misschien
24 dat het over nieuwe dingen gaat nadenken. En als het een film is die in de bioscoop
25 komt of een stuk voor de televisie, dan kijken er soms wel honderdduizend mensen
26 naar. Dat is meer dan er in een groot stadion kunnen. Mensen die je kunt laten
27 lachen en laten huilen. Je kunt ze boeien met iets waar je een tijd geleden met
28 maar een paar mensen aan hebt gewerkt.
29 Om te acteren moet je aanleg hebben, maar er zijn ook veel dingen te leren. Het
30 meest leer je door heel veel mee te spelen in toneelstukken. Bovendien zijn er
31 verschillende toneelscholen in ons land, waar je vakken krijgt die met het
32 toneelspelen en met het produceren van een toneelstuk te maken hebben.

15 Lees regel 7.

Daar staat: *En als die achter de rug is, krijg je misschien je eerste rol.*

Waardoor kun je *En als die achter de rug is, ...* het **best** vervangen?

- A En als je daaraan begint, ...
- B En als je die hebt afgerond, ...
- C En als je geen plankenkoorts hebt, ...
- D En als je geen rugklachten hebt, ...

- 16** Lees regel 8 t/m 12.
Daar staat: *'s Ochtends kom ... broodjes smeren ...*

Wat wordt in dit stukje **vooral** duidelijk gemaakt?

- A** Waarom acteurs bijna altijd beroemde mensen zijn.
- B** Waarom acteurs het liefst broodjes eten.
- C** Waarom de opnames op meer dan een locatie zijn.
- D** Waarom er veel mensen aan een opname werken.

- 17** Lees regel 13.
Daar staat: *Als er in een studio wordt gefilmd, kijk je verbaasd naar het decor:*

Wat is volgens de schrijver de reden dat je verbaasd naar het decor kijkt?

- A** Het decor is anders dan dat het er in de film uitziet.
- B** Het decor is helemaal van hout en zilver gemaakt.
- C** Het decor is op een vreemde locatie gezet.
- D** Het decor is vaak nog niet helemaal af.

- 18** Lees regel 16 en 17.
Daar staat: *Als dan eindelijk de opnamen beginnen, kan het gebeuren dat een acteur of actrice zich wel twintig keer vergist.*

Wat wordt in dit stukje **vooral** duidelijk gemaakt?

- A** Dat acteurs hun teksten soms onvoldoende leren.
- B** Dat acteurs vaak te veel bijgeluiden maken.
- C** Dat er veel fout kan gaan tijdens de opnames.
- D** Dat er veel kapot kan gaan tijdens de opnames.

- 19** Lees regel 22 t/m 28.
Daar staat: *Maar als ... hebt gewerkt.*

Waar gaat dit stukje **vooral** over?

- A** over de acteurs
- B** over de cameramensen
- C** over de decorbouwers
- D** over het publiek

Ga door op de volgende bladzijde.

**Let op: Hieronder staat nog een keer de tekst bij opgave 15 t/m 20.
Je hoeft dus niet terug te bladeren.**

1 Acteur

2 Je bent beroemd, je foto staat in alle tijdschriften en je moet de hele dag
3 handtekeningen uitdelen. De mensen op straat zeggen: "Dat is-ie nou!" Je weet
4 natuurlijk best dat niet elke acteur succesvol is en beroemd wordt, maar toch wil je
5 graag filmster of televisieberoemdheid worden. Je kunt natuurlijk 'ontdekt'
6 worden, maar de kans is groter dat je gewoon een toneelopleiding moet volgen. En
7 als die achter de rug is, krijg je misschien je eerste rol.
8 's Ochtends kom je in de studio of 'op locatie', dat is de plek waar gefilmd wordt. Je
9 gaat zitten wachten tot je aan de beurt bent voor make-up en kleding. Intussen
10 lees je je tekst nog eens door en je ziet hoeveel mensen er al druk bezig zijn.
11 Cameramensen, belichters, geluidstechnici, decorbouwers, mensen die broodjes
12 smeren ...
13 Als er in een studio wordt gefilmd, kijk je verbaasd naar het decor: rare halve
14 kamers en zalen waarvan alleen de kant die in beeld komt er echt uitziet.
15 Kartonnen en blikken dingen die er in beeld uitzien als van hout of zilver ...
16 Als dan eindelijk de opnamen beginnen, kan het gebeuren dat een acteur of actrice
17 zich wel twintig keer vergist. Of er komt een verkeerd geluid tussendoor, of er valt
18 iets om terwijl de opname bezig is. Dan begint alles gewoon opnieuw, net zolang
19 tot het goed is.
20 Je ontdekt wat een raar vak het eigenlijk is: vier of vijf mensen staan te spelen,
21 terwijl er zo'n twintig omheen lopen. Een stuk waaraan een paar dagen is gewerkt,
22 wordt in een half uur uitgezonden. Maar als een toneelstuk opgevoerd wordt in
23 een theater, zorg je ervoor dat het publiek een prettige avond heeft, of misschien
24 dat het over nieuwe dingen gaat nadenken. En als het een film is die in de bioscoop
25 komt of een stuk voor de televisie, dan kijken er soms wel honderdduizend mensen
26 naar. Dat is meer dan er in een groot stadion kunnen. Mensen die je kunt laten
27 lachen en laten huilen. Je kunt ze boeien met iets waar je een tijd geleden met
28 maar een paar mensen aan hebt gewerkt.
29 Om te acteren moet je aanleg hebben, maar er zijn ook veel dingen te leren. Het
30 meest leer je door heel veel mee te spelen in toneelstukken. Bovendien zijn er
31 verschillende toneelscholen in ons land, waar je vakken krijgt die met het
32 toneelspelen en met het produceren van een toneelstuk te maken hebben.

20 Lees regel 27 en 28.

Daar staat: *Je kunt ze boeien met iets waar je een tijd geleden met maar een paar mensen aan hebt gewerkt.*

Wat betekent *boeien* hier?

- A bakens op het water voor de scheepvaart
- B beugels om handen bij elkaar te houden
- C de aandacht vasthouden
- D vastbinden

Einde van deze taak.

Primair en speciaal onderwijs

Cito Volgsysteem (LOVS)

Begrijpend lezen

Opgavenboekje Speciaal M6M7

Cito

Amsterdamseweg 13
Postbus 1034
6801 MG Arnhem
T (026) 352 11 11
F (026) 352 13 56
www.cito.nl

Klantenservice

T (026) 352 11 11
F (026) 352 13 35
klantenservice@cito.nl

Artikelnummer: 60766

Fotografie: Ron Steemers

© Cito B.V. Arnhem (2011) | 1e druk

